

अव्ययपर्यायाध्यायः ॥ ८ ॥

शीघ्रार्थे ऋटिति स्नाग्राक् मङ्गद्वहाय सपद्यपि ।
 चिरेण चिररात्राय दीर्घकाले चिराच्चिरम् ॥ १ ॥
 विकल्पे किमुताहोस्वित् किमुताहो किमूत च ।
 सम्बोधने ननु प्याट् पाट् हे हे भो अङ्ग हन्त च ॥ २ ॥
 बौषड्वोषड्वषड्वौक्षड्ववाक्षट् श्रौषड्वषट्कृतौ ।
 परितः सर्वतो विष्वक् समन्ताच्च समन्ततः ॥ ३ ॥
 किमुतातीव बलवत् स्वति सुष्ठु च साधिके ।
 पृथग्विना हिरुङ् नानाऽन्तरेणते च वर्जने ॥ ४ ॥
 कालेऽस्मिन्नधुनेदानीं सम्प्रत्येतर्हि साम्प्रतम् ।
 यदा यर्हि तदा तर्हि तदानीं सर्वदा सदा ॥ ५ ॥
 शश्वत् सनात् सना ज्योक् च युगपत्त्वेकदा सकृत् ।
 द्विस्त्रिश्चतुष्पञ्चकृत्व इत्याद्यावर्तने कृतेः ॥ ६ ॥
 कदाचिज्जातु सद्यस्तु तत्क्षणेऽन्यक्षणेऽन्यदा ।
 दोषा नक्तं च निश्चहि दिवाद्यैतदहर्निशम् ॥ ७ ॥
 अपरेऽह्यपरेद्युः स्यादेवं पूर्वैतराधरे ।
 उत्तरेऽन्यान्यतरयोस्तर्क्याः पूर्वद्युरादयः ॥ ८ ॥
 उभयेद्युस्तूभयद्युः परे त्वहि परेद्यवि ।
 ह्यो गतेऽनागते तु श्वः परश्वस्तु ततः परे ॥ ९ ॥
 सायं साये प्रगे प्रातः काल्ये संवत्तु वत्सरे ।
 अतीतानन्तरे वर्षे परारि परुद्देशमः ॥ १० ॥
 अतीते वर्तमाने च स्यादन्ते रजनेरुषा ।
 मुहुः पुनःपुनः शश्वत् पुरस्तु पुरतोऽग्रतः ॥ ११ ॥
 सङ्कोचे चिच्चन व्यर्थे मुधा शश्वत्तु शाश्वते ।
 किञ्चनेषन्मनाक् किञ्चिद् विकल्पेऽवश्यं तु निश्चिते ॥ १२ ॥
 निष्पमं दुष्पमं दुष्ठु गर्हे सुष्ठु सु शोभने ।
 मिथ्या मृषा च वितथे यथार्थं तु यथातथम् ॥ १३ ॥
 मतप्रदाने यदि चेद् यथास्वं तु यथायथम् ।
 युक्ते स्थाने रुषोक्तावूम् बहिर्बाह्ये नमो नतौ ॥ १४ ॥

मौने तु तूष्णीं तूष्णीकां समयान्ति निका हि रुक् ।
 साम्ये व वैवमेवेव प्रेत्यामुत्र भवान्तरे ॥ १५ ॥
 प्राध्वं स्यादानुकूल्यार्थमशीघ्रे शनकैः शनैः ।
 अहो ही विस्मये प्रायो भूमन्यस्तमदर्शने ॥ १६ ॥
 समकं तु सज्जुः साकं सार्धं सत्रा समं सह ।
 सुखे दिष्ट्योपजोषं शमेवमां परमं मते ॥ १७ ॥
 हठे प्रसह्य मध्ये स्यादन्तरेणान्तरेऽन्तरा ।
 प्रादुराविः प्रकाशेऽर्वागवरे स्वयमात्मनि ॥ १८ ॥
 उपरिष्ठादुपयुध्वं स्यादधस्तादवागधः ।
 तिरश्चि साच्युच्च उच्चैर्नीचैर्नीच्युच्चकैर्भृशे ॥ १९ ॥
 प्रकारेऽन्यथेतरथा कथमित्थं यथा तथा ।
 द्विधा द्वेधा त्रिधा त्रेधा चतुर्धा द्वैधमादि च ॥ २० ॥
 अर्थे यत्रादि सप्तम्याः पञ्चम्या यत आदिकम् ।
 इतिह स्यात् सम्प्रदाये पारेऽपारे दृशौ पशु ॥ २१ ॥

इति भगवता यादवप्रकाशेन विरचितायां वैजयन्त्यां

शेषकाण्डे अनेकार्थाव्ययाध्यायः ॥ ८ ॥